

MPZ FACTSHEET INTRODUCTIE GEVAARLIJKE STOFFEN: VOOR LOGISTIEK

Irriterend Sensibiliserend Schadelijk	Bijtend (corrosief)	Ontvlambaar	Explosief	Giftig
				

Deze factsheet behandelt in kort bestek een aantal aspecten met betrekking tot logistieke handelingen en gevaarlijke stoffen. Logistieke medewerkers binnen de zorg komen op diverse manieren in aanraking met gevaarlijke (afval)stoffen. Daaraan zijn risico's verbonden. Voor een goede beheersing van de risico's is het allereerst belangrijk om deze risico's te kennen en te herkennen. Door vervolgens de juiste inzet van middelen en het nemen van goede maatregelen zijn de gevaren voor de logistieke werknemers aanzienlijk beperkt. Tevens is het belangrijk te weten hoe op te treden bij een eventueel incident of calamiteit.

Weet wat je vervoert

Weten wat je vervoert is belangrijk, zeker als het om gevaarlijke stoffen gaat. Gevaarlijke stoffen zijn te herkennen aan een etiket op de verpakking. Veelal zal het gebruikersetiket een **ruit met rode rand en daarin een zwart symbool** bevatten zoals hierboven. Aan de hand van het symbool en een bijbehorende tekst met hoofdletteraanduiding wordt de stof onder gebracht in een gevaarscategorie en zegt het iets over het effect van de stof. Het gevaarsetiket op een transportverpakking is echter anders. Deze zogenaamde ADR-etiketten geven op soortgelijke wijze informatie over de gevaarlijke stof die in de verpakking zit. Zorg daarom dat vervoer van gevaarlijke stoffen zoveel mogelijk plaatsvindt in de originele verpakking. Hieronder staan beide soorten etiketten weergegeven voor een bijtende stof om het verschil aan te geven.

Gebruikersetiket	Vervoersetiket
	

Regels bij het vervoer over de weg van gevaarlijke stoffen

Vervoer over de weg betreft bij zorginstellingen vooral kleinschalig transport in bestelauto's of kleine vrachtwagens tussen en/of naar andere locaties. De risico's die hieraan verbonden zijn, lijken klein maar er moet wel degelijk aan de regels van de vervoerswetgeving voldaan worden. Als het gevaarlijke stoffen betreft (zoals chemicaliën en gasflessen) krijg je te maken met de vervoerswetgeving en betekent dat:

- Je moet weten wat je in de wagen vervoert (Vervoersdocument);
- Je de juiste uitrusting in je auto moet hebben (o.a. draagbare brandblusser van minimaal 2 kg);
- Je de gevaren moet kennen van de stoffen die je vervoert (aan de hand van een gevarenkaart of veiligheidsinformatiebladen).

Risicovol vervoer van (medische) gassen

Zet cilinders stevig vast

- Zelfs liggend in een laadruimte wordt een cilinder een gevaarlijk projectiel bij een bocht, bij remmen of een aanrijding.
- Zet propaan, butaan en koelgassen altijd rechtop.

Veilig vervoer van gasflessen en -cilinders:

- Plaats gasflessen/cilinders nooit los in het voertuig, maar zorg ervoor dat ze niet kunnen omvallen (borgen!);
- Zet cilinders stevig vast, zet ze rechtop en sluit altijd de afsluiter, ook al is de cilinder leeg;
- Zorg dat de afsluiter beschermd is door een kap;
- Laat gasflessen nooit vallen of hard stoten;
- Laat de cilinders niet onbeheerd in de wagen;
- Zorg voor een goede ventilatie in de wagen;
- Directe afscheiding tussen laadruimte en bestuurder.

Gassen onder druk	Op lange termijn gevaarlijk voor gezondheid	Oxiderend	Milieugevaarlijk
			

Opslag van gevaarlijke vloeistoffen
(De vloer als lekbak)

Let op bij het opslaan van gevaarlijke stoffen

Het opslaan van gevaarlijke stoffen in het magazijn kan risico met zich meebrengen. Vooral als stoffen bij elkaar gezet worden die met elkaar kunnen reageren (onverenigbare combinaties). Enkele vuistregels:

- Zorg dat vloeibare stoffen niet kunnen weglekken (lekbakken);
- Zet geen producten bij elkaar die met elkaar kunnen reageren;
- Wees alert op brandbare (vloeistof)stoffen. Deze mogen veelal niet in de standaard opslagruimte.

Voorzichtig met specifiek ziekenhuisafval.

Het intern transport van specifiek ziekenhuisafval en naaldenbekers vereist een veilige manier van werken. Dit materiaal kan infectueus zijn!

- Draag persoonlijke beschermingsmiddelen (handschoenen en veiligheidsbril)!
- Controleer of de verpakkingen dicht zijn;
- Gebruik een speciale kar;
- Zet de vaten en de naaldcontainers op de kar rechtop!
- Afval niet tijdelijk ergens neerzetten maar direct naar plaats van bestemming brengen.

Gevaarlijk afval: niet voor niets deze naam

Niet al het afval is gevaarlijk maar bepaalde afvalstromen vergen speciale aandacht. Vooral vanuit de laboratoria komen diverse stromen afval die risico's met zich meebrengen. Een aantal vuistregels:

- Gebruik voor het ophalen van gevaarlijk afval een speciale kar;
- Vervoer geen andere soorten afval of linnengoed op dezelfde kar;
- Draag bij het transport persoonlijke beschermingsmiddelen (handschoenen en veiligheidsbril)!. Ga je overpakken of beladen draag dan ook een chemicaliënschort;
- Gevaarlijk afval moet voorzien zijn van een vervoersetiket. Controleer het etiket op naam en gevarensymbool;
- Controleer of het afval goed verpakt en goed afgesloten is;
- Zet het afval altijd rechtop;
- Breng het afval direct naar het afvalstation, het mag niet tijdelijk ergens anders opgeslagen worden.

Incidenten

Zowel op de weg als bij intern transport kunnen er ongelukken gebeuren. Handel alleen zelf als er duidelijke instructies bekend zijn. Raadpleeg de gevarenkaarten en/of de veiligheidsinformatiebladen. Ben je niet zeker van de zaak bel dan de interne BHV (bedrijfshulpverlening) of bij een wegincident het algemene alarmnummer.

Milieu Platform Zorgsector (MPZ) heeft deze factsheet met zorg opgesteld. MPZ aanvaardt echter geen aansprakelijkheid voor evt. schade die voortvloeit uit gebruik van deze informatie. Iedere gebruiker blijft zelf verantwoordelijk. Meer informatie over veilig werken met gevaarlijke stoffen heeft MPZ staan op haar website www.gevaarlijkestoffenzorg.nl.